

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της από 26.7.2021 τροποποίησης και αντικατάστασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το Έργο VI της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος "Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος" και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας και των Παραρτημάτων της και άλλες επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αφορά, ιδίως, σύμβαση μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου. Όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε τρία (3) Μέρη και αποτελείται από τριάντα επτά (37) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους (άρθρο 1) φέρεται προς κύρωση η από 26.7.2021 τροποποίηση και αντικατάσταση της από 3.6.2019 (κυρωθείσης διά του ν. 4618/2019) Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το Έργο VI της από 6.9.2018 κύριας Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπούνται, για την ενίσχυση και την αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας, καθώς και τα συνημμένα σε αυτήν Παραρτήματα (Παράρτημα I (Iα και Iβ) υπό τον τίτλο «Προσδιορισμός τεχνικού εξοπλισμού ανά Νοσοκομείο», Παράρτημα II υπό τον τίτλο «Προσδιορισμός φυσικού αντικειμένου», Παράρτημα III υπό τον τίτλο «Βασικές αρχές Πιστοποίησης Ολοκλήρωσης του Έργου ανά Νοσοκομείο» και Παράρτημα IV υπό τον τίτλο «Βασικοί Όροι

Τεχνικής Υποστήριξης και Συντήρησης Ειδικού Ιατρικού Εξοπλισμού), τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της αναθεωρημένης Επιμέρους Σύμβασης (άρθρο 1).

Αντικείμενο της φερόμενης προς κύρωση τροποποιηθείσας Επιμέρους Σύμβασης είναι η προμήθεια και η εγκατάσταση ειδικού ιατρικού εξοπλισμού στα νοσοκομεία Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Λάρισας και Αλεξανδρούπολης, η προμήθεια και η εγκατάσταση κτηριακού εξοπλισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι, καθώς και η χρηματοδότηση για τη διαμόρφωση και τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την εγκατάσταση και λειτουργία του εν λόγω ειδικού ιατρικού εξοπλισμού, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ. Ως «Φορέας Υλοποίησης του Έργου» (ή Έργου VI) ορίζεται η ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού υπό την επωνυμία «Πρωτοβουλία για την Υγεία». Τίθενται, εξ άλλου, εκ νέου, οι όροι υλοποίησης της δωρεάς του Έργου VI, η συνολική δαπάνη ολοκλήρωσης του οποίου υπολογίζεται μέχρι του ποσού των επτά εκατομμυρίων διακοσίων πενήντα χιλιάδων (7.250.000) ευρώ, ποσό το οποίο απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 περ. ι-στ' του ν. 2859/2000, καθώς και το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα του Έργου VI. Η φερόμενη προς κύρωση αναθεωρημένη Επιμέρους Σύμβαση αντικαθιστά στο σύνολό της την από 3.6.2019 Επιμέρους Σύμβαση που έχει κυρωθεί διά του ν. 4618/2019, και ορίζεται ότι αποτελεί Παράρτημα 6 της αρχικής, από 6.9.2018 Σύμβασης μεταξύ των ίδιων μερών, η οποία έχει κυρωθεί διά του ν. 4564/2018.

Το Δεύτερο Μέρος του νομοσχεδίου (άρθρα δεύτερο έως τριακοστό έκτο), υπό τον τίτλο «Επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19», αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια (Α', Β', Γ', Δ' και Ε'), και ρυθμίζει ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρο δεύτερο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις [της] Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας», παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, έως την 31.12.2021, των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας οι οποίες έχουν συναφθεί βάσει της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε διά του άρθρου 2 του ν. 4682/2020, χωρίς να μεταβάλλεται ο χαρακτήρας της σχέσης εργασίας.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Δεύτερου Μέρους (άρθρα τρίτο έως όγδοο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις [του] Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.)», μεταξύ άλλων, παρατείνονται, εκ νέου, έως την 31.12.2021, οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν ήδη τοποθετηθεί και εκείνων που θα τοποθετηθούν στο εξής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα, οι συμβάσεις έργου και παροχής ανεξάρτη-

των υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων, και διοικητικού προσωπικού, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους (άρθρο τρίτο), οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που έχει συνάψει ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης και καθαριότητας των κτηρίων της ευθύνης του και των περιβαλλόντων αυτά χώρων, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών εστίασης και σίτισης (άρθρο τέταρτο). Επίσης, παρατείνονται, έως την 31.12.2021, η δυνατότητα ανάθεσης από τον Ε.Ο.Δ.Υ., κατά παρέκκλιση των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, της εξέτασης δειγμάτων σε τρίτους ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας (διαγνωστικά εργαστήρια) (άρθρο πέμπτο), η ισχύς του άρθρου 11 του ν. 4790/2021 ως προς την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ. (άρθρο έκτο), η ισχύς της παραγράφου 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020 ως προς τη δυνατότητα πρόσληψης ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού από τον Ε.Ο.Δ.Υ., κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί επιλογής προσωπικού (άρθρο έβδομο), καθώς και η ισχύς του άρθρου 66 του ν. 4764/2020, ως προς τη διάθεση του ιατρικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ., με πείρα στο γνωστικό αντικείμενο των λοιμώξεων, αποκλειστικά σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (άρθρο όγδοο).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ του Δεύτερου Μέρους (άρθρα ένατο έως εικοστό όγδοο), υπό τον τίτλο «Παράταση [της] ισχύος άλλων έκτακτων ρυθμίσεων του Υπουργείου Υγείας για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19», παρατείνονται, μεταξύ άλλων, η διάθεση, η θέση σε λειτουργία και η χρήση, από φυσικά πρόσωπα ως τελικούς χρήστες, ιατροτεχνολογικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) προκειμένου περί της μέτρησης ή της ανίχνευσης αντισωμάτων που συνδέονται με τον κορωνοϊό COVID-19, και η υποχρέωση καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, ιδίως, των στοιχείων ταυτοποίησης των φυσικών προσώπων που ελέγχθηκαν και το αποτέλεσμα του ελέγχου (θετικό ή αρνητικό) (άρθρο ένατο), καθώς και η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων του Ε.Ο.Δ.Υ. για την πραγματοποίηση της Πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ'οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19» (άρθρο δέκατο). Για την αντιμετώπιση, εξ άλλου, έκτακτων αναγκών λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται, από την ημερομηνία λήξης τους έως την 31.12.2021, οι εξής ρυθμίσεις:

- η δυνατότητα χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων από τους θεράποντες ιατρούς σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο ενδέκατο),

- η δυνατότητα αποστολής, αυθημερόν, φαρμάκων από τα φαρμακεία του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται υπό περιορισμό (άρθρο δωδέκατο),

- η δυνατότητα παροχής κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως ιατρικών υπηρεσιών από τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ ιατρούς και τους ιατρούς της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) σε ασφαλισμένους ή ανασφάλιστους ασθενείς που νοσούν από τον κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο δέκατο τρίτο),

- η δυνατότητα μετακίνησης επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας από νοσοκομεία ή κέντρα υγείας σε άλλα νοσοκομεία ή κέντρα υγείας (άρθρο δέκατο έκτο).

Εισάγεται, επίσης, παράταση της ισχύος των υφιστάμενων συμβάσεων των οικογενειακών ιατρών και των ασκούντων καθήκοντα οικογενειακού ιατρού ιδιωτών ιατρών, υπό τους ίδιους όρους, έως την 31.12.2021, η μηνιαία αποζημίωση των οποίων για το χρονικό διάστημα από 1.10.2021 έως 31.12.2021 ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ κατ' ανώτατο όριο (άρθρο δέκατο τέταρτο), όπως και παράταση της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και έχουν υποβάλει μέχρι την 15.12.2020 αίτηση για ειδίκευση (άρθρο δέκατο πέμπτο).

Παρατείνονται, ακόμη, έως την 31.12.2021, η δωρεάν διάθεση προς το Υπουργείο Υγείας αιθυλικής αλκοόλης από νόμιμους κατόχους και από τα αποθέματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (άρθρο δέκατο έβδομο), η μετατροπή της χρήσης κλινών νοσηλείας των δημόσιων νοσοκομείων και των ιδιωτικών θεραπευτηρίων σε κλίνες μονάδων αυξημένης φροντίδας (Μ.Α.Φ.) ή και σε κλίνες μονάδων εντατικής θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) (άρθρο δέκατο όγδοο), η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο, για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, κλινών ιδιωτικών θεραπευτηρίων και κλινικών, κλινών Μ.Ε.Θ., επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας και παρόχων υπηρεσιών υγείας, καθώς και ιδιωτικών νοσοκομείων και θεραπευτηρίων (άρθρο δέκατο ένατο), η δυνατότητα επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσω ατομικής προστασίας και φαρμάκων (άρθρο εικοστό), η διάθεση, η οικειοθελής προσφορά και η επίταξη πλωτών μέσων για τη διακομιδή, διά θαλάσσης, ασθενών νοσούντων με κορωνοϊό COVID-19 σε γεωγραφικές περιοχές της Επικράτειας στις οποίες δεν είναι δυνατή η κάλυψη

των αναγκών διακομιδής ή μεταφοράς ασθενών που πάσχουν από κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο εικοστό πρώτο), και η διάθεση, η οικειοθελής προσφορά και η επίταξη αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών σε περιοχές στις οποίες δεν είναι δυνατή η κάλυψη των αναγκών αεροδιακομιδής ή αερομεταφοράς ασθενών με τα υπάρχοντα τη δεδομένη χρονική στιγμή εναέρια μέσα (άρθρο εικοστό δεύτερο). Επίσης, παρατείνονται, έως την 31.12.2021, μεταξύ άλλων, η, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, δυνατότητα σύναψης συμβάσεων για τις προμήθειες υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας, και η ισχύς των συμβάσεων μεταξύ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των παρόχων του που αφορούν, μεταξύ άλλων, την παροχή υγειονομικού υλικού και ιατροτεχνολογικών προϊόντων, ακουστικών βαρηκοΐας, ορθοπεδικών και αναπνευστικών συσκευών/ειδών, διαιτητικών τροφίμων που προορίζονται για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, και ρυθμίζονται ζητήματα δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.) και ζητήματα διενέργειας προμηθειών από Υγειονομικές Περιφέρειες ως Κεντρικές Αρχές Αγορών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο εικοστό τρίτο). Παρατείνεται, εξ άλλου, έως την 31.12.2021, η διάθεση ειδικού νοσοκομειακού και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. από οποιοδήποτε νοσοκομείο, νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, σε οποιοδήποτε νοσοκομείο, νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της εποπτείας του, καθώς και η έκτακτη ανάπτυξη κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ σε οποιοδήποτε νοσοκομείο της εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, ή σε οποιοδήποτε άλλο αναγκαστικά δεσμευμένο ή μισθωμένο χώρο ή χώρο που χρησιμοποιείται από το ελληνικό Δημόσιο για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας (άρθρο εικοστό τέταρτο). Παρατείνεται, ακόμη, έως την 31.12.2021, η διαδικασία αποδοχής δωρεών ειδών ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού πάσης φύσεως, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων πάσης φύσεως, η διαδικασία χρηματικών δωρεών για απευθείας προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού και η αποδοχή δωρεών προς τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) (άρθρο εικοστό πέμπτο). Επιπλέον, παρατείνονται, από τη λήξη τους και μέχρι την 31.12.2021, η δυνατότητα διενέργειας ελέγχων φορέας COVID-19 για επιδημιολογικούς λόγους, και η διενέργεια μοριακού ελέγχου ανίχνευσης (τεστ PCR) του κορωνοϊού COVID-19 στους υπόχρεους για κατάταξη στις Ενοπλες Δυνάμεις εντός εβδομήντα δύο (72) ωρών πριν από την ημερομηνία κατάταξής τους (άρθρο εικοστό έκτο). Παρατείνονται, ακόμη, από τη λήξη τους και μέχρι την 30.9.2021, η υγειονομική κάλυψη των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 που χρήζουν νοσηλείας, ανεξαρτήτως της φύσης της ασθένειάς τους (άρθρο εικοστό έβδομο παρ. 1), όπως και η δυνατότητα ένταξης των άπορων και ανασφάλιστων

ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε συμβεβλημένες με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα, για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων (άρθρο εικοστό έβδομο παρ. 2). Επιπλέον, παρατείνονται, από τη λήξη τους και μέχρι την 31.12.2021, οι ρυθμίσεις του άρθρου πεντηκοστού τρίτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε διά του άρθρου 1 του ν. 4683/2020, ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dapy, οι προθεσμίες της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του ν. 4683/2020 ως προς τη θεώρηση παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, και η ισχύς του άρθρου εικοστού τρίτου του ν. 4737/2020 ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (άρθρο εικοστό όγδοο).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Δεύτερου (άρθρα εικοστό ένατο έως τριακοστό τρίτο), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την ενίσχυση του προγράμματος εμβολιασμού και την αντιμετώπιση σχετικών ζητημάτων», εισάγονται ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, ως προς τη διεύρυνση της δυνατότητας χορήγησης προσωρινού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), όχι μόνον από Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), αλλά και από «κοινωνικές υπηρεσίες, τα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών» των ΟΤΑ α΄ βαθμού, όπως και από «άλλες διοικητικές δομές φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (...) εκτός από αυτές του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (άρθρο εικοστό ένατο), καθώς και η αντίστοιχη διεύρυνση των φορέων που δύνανται να χορηγούν Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 (άρθρο τριακοστό). Ορίζεται, επίσης, ότι στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 δύνανται να συμμετέχουν και οι Δήμοι όπως και «μη κυβερνητικές οργανώσεις, φορείς της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα», υπό τον συντονισμό της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου) και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων), τις οποίες συντονίζει, εν προκειμένω, η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας (Υπουργείο Υγείας) (άρθρο τριακοστό πρώτο). Ορίζεται, περαιτέρω, ότι, ως προς τους πολίτες τρίτων χωρών και τους ανιθαγενείς που στερούνται νόμιμων διατυπώσεων διαμονής, αναστέλλεται η εκτέλεση αναγκαστικών μέτρων απομάκρυνσής τους από τη χώρα κατά τη διάρκεια της συμμετοχής στο Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της απόδοσης προσωρινού ΑΜΚΑ, του προγραμματισμού διενέργειας του εμβολιασμού και της διενέργειάς του, όπως και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έκδοσης βεβαίωσης

εμβολιασμού και ψηφιακού πιστοποιητικού COVID-19 (άρθρο τριακοστό δεύτερο). Παρατείνεται, τέλος, έως 31.12.2021, η διάρκεια της αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας να οργανώνει, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4761/2020, Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο τριακοστό τρίτο).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄ του Μέρους Δεύτερου (άρθρα τριακοστό τέταρτο έως τριακοστό έκτο), υπό τον τίτλο «Άλλες επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19», ρυθμίζονται, ιδίως, η παράταση των συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης των κτηρίων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων έως 31.12.2021 (άρθρο τριακοστό τέταρτο), η παράταση, έως 31.12.2021, της δυνατότητας του Δήμου Λαμιέων να προβαίνει σε ενέργειες καθαριότητας και φύλαξης των εγκαταστάσεων του νηδδ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» (άρθρο τριακοστό πέμπτο), όπως και της ισχύος του άρθρου δέκατου ένατου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε διά του άρθρου 1 του ν. 4683/2020, ως προς τις προϋποθέσεις διάθεσης προϊόντων δειγματοπισμού (άρθρο τριακοστό έκτο).

Τέλος, διά του Τρίτου Μέρους, υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου (άρθρο τριακοστό εβδομο).

II. Παρατηρήσεις επί του νομοσχεδίου και επί των τίτλων

α. Στον τίτλο όσο και σε αρκετά σημεία του νομοσχεδίου, όπως είναι ο τίτλος του Δεύτερου Μέρους («Επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19») και τίτλοι Κεφαλαίων και άρθρων του, γίνεται αναφορά σε «κορωνοϊό COVID-19». Όπως έχει επισημανθεί και σε προηγούμενες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας (βλ. τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» - ν. 4790/2021, «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» - ν. 4772/2021, και «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» - ν. 4777/2021), στο μέτρο που το νομοσχέδιο και οι επιμέρους ρυθμίσεις του αφορούν, πράγματι, τη διάδοση του κορωνοϊού αυτήν καθαυτήν, πρέπει να γίνεται αναφορά σε «κορωνοϊό SARS-CoV-2». Αν, αντίθετα, αφορούν τη νόσο που προκαλείται από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 και την εξ αυτής πανδημία, πρέπει να γί-

νεται αναφορά στη «νόσο του κορωνοϊού 2019 (COVID-19)», δεδομένου ότι ο όρος COVID-19 αναφέρεται στην ασθένεια, και όχι στον ιό που την προκαλεί.

β. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δεύτερου («Ρυθμίσεις Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας») θα ήταν ορθότερο, πριν από τη λέξη «Υπηρεσίας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

γ. Ομοίως, στον τίτλο του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δεύτερου [«Ρυθμίσεις Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.)»] θα ήταν ορθότερο, πριν από τη λέξη «Εθνικού», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του», και στον τίτλο του Κεφαλαίου Γ΄ («Παράταση ισχύος άλλων έκτακτων ρυθμίσεων του Υπουργείου Υγείας για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19»), πριν από τη λέξη «ισχύος», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου πρώτου

Με το άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 26.7.2021 τροποποίηση και αντικατάσταση της ως άνω Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς - Έργο VI.

Επισημαίνεται, σχετικά, ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαίτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, Αθήνα, 1991, σελ. 21). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία, όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν και τρίτους (μη συμβαλλομένους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία. Η σύμβαση κυρώνεται νομοθετικά ως ενιαίο σύνολο. Στις περιπτώσεις νομοθετικής κύρωσης, η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της, όμως, εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δυνάμει της οποίας, και μόνο, παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. ΣτΕ 4025/1998, 880/2016, 21/2019, καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2017, σελ. 184 επ., ο οποίος επισημαίνει ότι, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας. Βλ., επίσης, Πρ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 2015, σελ. 358, αρ. 779 επ., Δ. Κόρσο, Διοικητικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, 2013, σελ. 467, 503). Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., ενδεικτικά, την έκθεση επί του νομοσχεδίου «Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου - Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και ρύθμιση συναφών θεμάτων» - ν. 4727/2021), όταν κυρούται

σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι τυχόν όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου.

2. Επί του άρθρου τριακοστού πρώτου

Με το εν λόγω άρθρο εισάγεται η δυνατότητα των Δήμων μέσω των Δημοτικών Ιατρείων τους καθώς και «μη κυβερνητικών οργανώσεων, φορέων της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» που θα δηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον μετά από δημόσια πρόσκληση, να ενταχθούν στο «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19», προκειμένου να διενεργείται, στο πλαίσιο λειτουργίας τους, ο εμβολιασμός «ευάλωτων κοινωνικών ομάδων με περιορισμένη πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά». Ορίζεται, εξ άλλου, ότι διά κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου, «ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα εφαρμογής της παρούσας, ιδίως ως προς τον τρόπο υποβολής ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα από πλευράς των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις υποχρεώσεις τους, το συμβατικό περιεχόμενο συνεργασίας τους, τη δυνατότητα κάλυψης μέρους του λειτουργικού κόστους συμμετοχής τους σε περίπτωση που απαιτείται μετακίνηση, τον τρόπο διάθεσης των εμβολίων προς αυτούς και τον τρόπο και τον χρόνο καταγραφής του διενεργηθέντος εμβολιασμού στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19».

Εξυπακούεται ότι η νέα ρύθμιση θα εφαρμοσθεί εντός του πλαισίου που διαγράφει το Σύνταγμα, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την εκτέλεση των ιατρικών πράξεων *lege artis*.

3. Επί του άρθρου τριακοστού δεύτερου

α. Με τις διατάξεις της πρώτης παραγράφου του εν λόγω άρθρου ορίζεται ότι «[π]ολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις εντός της ελληνικής επικράτειας ή εναντίον των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση απέλασης ή επιστροφής δεν υπόκεινται σε εκτέλεση αναγκαστικών μέτρων απομάκρυνσης κατά τη συμμετοχή τους στο Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και συγκεκριμένα κατά την απόδοση του Προσωρινού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής

Ασφάλισης (Π.Α.Μ.Κ.Α.), τον προγραμματισμό της διενέργειας του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19, τη διενέργεια του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 και τη διαδικασία έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης εμβολιασμού και του ψηφιακού πιστοποιητικού COVID-19».

Διά της προτεινόμενης ρύθμισης, αναστέλλεται η εκτέλεση αναγκαστικών μέτρων απομάκρυνσης των πολιτών τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών, κατά τη διάρκεια της συμμετοχής των εν λόγω προσώπων στο «Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19». Επισημαίνεται ότι η επιβολή και η εκτέλεση τέτοιων μέτρων θεμελιώνεται σε λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. Το πλαίσιο της στάθμισης, εν προκειμένω, των εν λόγω συνταγματικών αγαθών με τα δικαιώματα με τα οποία αυτά συγκρούονται αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση (Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης) που συνοδεύει το νομοσχέδιο: «Η πρόβλεψη σκοπεί στην προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία ή πρόληψη μιας επιδημίας η οποία [δημόσια υγεία] αποτελεί κατά το Σύνταγμα ένα ρητά προστατευόμενο συλλογικό αγαθό, που προβλέπεται σε περισσότερες συνταγματικές διατάξεις, όπως τα άρθρα 5 παρ. 2 και 5 με την ερμηνευτική δήλωση, 18 παρ. 3 και 22 παρ. 4. Θεμελιώνεται, επίσης, στη γενική υποχρέωση του κράτους να “μεριμνά για την υγεία των πολιτών” (άρθρο 21 παρ. 3 Συντάγματος). Το συλλογικό δικαίωμα στην υγεία, όπως και τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, αλλά ειδικά αυτό κατά μείζονα λόγο, αποτελεί αντικείμενο του καθήκοντος προστασίας του κράτους κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος» (βλ. Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, σελ. 464), το οποίο ορίζει ότι «[τ]α δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

6. Με τις διατάξεις της δεύτερης παραγράφου του ίδιου άρθρου τριακοστού δευτέρου ορίζεται ότι «(...) η προσκόμιση στοιχείων προσώπων για την απόδοση Προσωρινού Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Α.Μ.Κ.Α.) περιορίζεται αποκλειστικά στους σκοπούς του προγραμματισμού της διενέργειας του Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, της έκδοσης βεβαίωσης και Ψηφιακού Πιστοποιητικού εμβολιασμού, της παραλαβής αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών ελέγχου της νόσησης από κορωνοϊό COVID-19 (self-test), απαγορευόμενης οποιασδήποτε άλλης χρήσης ή αξιοποίησής τους».

Παρατηρείται συναφώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τόσο των απλών δεδομένων όσο και των δεδομένων ειδικών κατηγοριών, πρέπει, μεταξύ άλλων, να πληροί την αρχή «του περιορισμού του σκοπού». Σύμφωνα με την εν λόγω αρχή, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται μόνον για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς, και να μην υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς.

4. Επί του άρθρου τριακοστού τετάρτου

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου τριακοστού τετάρτου η λέξη «κτιρίων» πρέπει να διορθωθεί σε «κτηρίων». Το ίδιο πρέπει να γίνει στον τίτλο, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 2 του άρθρου ενενηκοστού τρίτου του ν. 4812/2021, όπως αυτό προτείνεται να αντικατασταθεί διά του άρθρου τριακοστού τετάρτου.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2021

Οι εισηγήτριες
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Επιστημονική Συνεργάτις
Λεμονιά Φραγκή
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών